

Info grondbewerking

Grondbewerking op de volkstuin

Grondbewerking is een groot woord. We bedoelen er eigenlijk mee:

Spitten in het najaar (10 tot 20 cm diep);

Grond fijnmaken in het voorjaar (voor een mooi zaaibed) en

Schoffelen in de zomer (voor een luchtige bovengrond).

Grondbewerking verbetert de structuur van de grond.

Op de kleigrond in onze polder is het gebruikelijk om in het najaar, of de winter, de grond te spitten. We doen dat om de grond voldoende los te maken zodat planten er in het nieuwe groeiseizoen vrijuit in kunnen wortelen. In de loop van het groeiseizoen raakt klei steeds verder verdicht doordat we er op lopen, door regen etc. De structuur van de grond gaat achteruit.

Er zijn ook mensen die van mening zijn dat diepere grondbewerking zoals spitten, nadelig is voor het bodemleven. Ook zij hebben een punt.

Zolang we over onze grond blijven lopen en die niet met rust laten zal er echter enige vorm van grondbewerking nodig zijn om de grond luchtig te houden.

Een ander voordeel van spitten in het najaar is je met deze kerende grondbewerking het aanwezige onkruid wordt ondergewerkt.

De structuur van de grond (betere samenhang van de gronddeeltjes waardoor water en lucht beter worden vastgehouden), wordt niet alleen verbeterd door grondbewerking.

Grondbewerking is slechts een tijdelijke maatregel. Meer blijvend is verbetering van de structuur door een hoger humusgehalte. Humus is het langzaam verterende deel van plantenresten en stro. Het verbetert de binding tussen kleideeltjes en vergroot daarmee ook het vermogen van de grond om langer water vast te houden (zonder plasmovorming).

Stro (uit stalrest), gewasresten (o.a. via de composthoop), en groenbemesters (gewassen die uitsluitend gezaaid worden om de bodem te verbeteren) dragen bij aan humusvorming.

Voorbeelden van groenbemesters zijn: vlinderbloemigen zoals klavers, grasachtigen zoals (winter)rogge en italiaans raaigras, en overige gewassen zoals gele mosterd, bladrammenas en phacelia. Deze gewassen worden na enige tijd ondergespit. Verhoging van het gehalte aan humus in de bodem is een zeer traag proces waar jaarlijks aandacht voor nodig is.

Gewassen telen zonder aandacht te besteden aan het humusgehalte (alleen maar gewassen afhalen zonder plantenresten etc terug te brengen) kan op de lange duur maken dat de grond moeilijker te bewerken is en natter wordt. De bodemvruchtbaarheid loopt daarmee achteruit.

Nog even kort over watergeven: water geven kan gunstig zijn voor kieming van gewassen hoewel dit niet altijd zo werkt. Hebben de gewassen zich eenmaal gevestigd dan zullen ze over het algemeen voldoende vocht uit de grond op kunnen nemen, daar zorgt het wortelstelsel wel voor. Teveel watergeven kan de bodemstructuur van de grond schaden.

Kleigrond, samen met een mooie bodemstructuur (bijv door spitten) komt niet snel vocht tekort! Laat die gieter eens staan en geniet in plaats daarvan van de goede groei van uw gewassen. En mocht u toch eens water nodig hebben: regenwater (uit de ton) is het beste.

Tekst: C. van der Wel
Dronten, februari 2021